Dosarul nr.3-20/2024
2-24029964-26-3-18032024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

17.06.2024 orașul Drochia
Judecătoria Drochia,sediul Central
In componenţa:
Presedintele şedintei, judecătorul Ion Rusu
Grefier Elena Tcaci

în lipsa reclamanților Țurcan Olesea,Țurcan Vadim și în lipsa pîrîților,citați în mod legal,

examinînd în şedinţa publică acțiunea în contencios administrativ a lui Țurcan Olesea,Țurcan Vadim împotriva Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei Vasile privind constatarea încălcării accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate,-

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 18 martie 2024 Țurcan Olesea,Țurcan Vadim au înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei Vasile privind constatarea încălcării accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate.
2. În motivarea acțiunii reclamanții au indicat, că la 22.01.2024 în calitate de aleși locali (consilieri) în consiliul local s.Maramonovca,r-nul Drochia au înaintat către Primăria s.Maramonovca,r-nul Drochia o cerere prin care au solicitat eliberarea copiilor autentificate a tabelelor de pontaj a angajaților pe perioada anilor 2014-2024.
3. Pe data de 13.02.2024 cu încălcarea termenelor de ***** zile stabiliți pentru furnizarea informației,furnizorul de informație le-a expediat răspunsul nr.25 prin care au eliberat parțial informația solicitată prin cererea nr.***** din 22.01.2022.
4. Astfel,furnizorul de informație le-a furnizat copiile tabelelor de pontaj a angajaților Primăriei s.Maramonovca pentru anul 2023,refuzînd eliberarea copiilor acestora pentru anii precedenți solicitați.
5. Astfel,informația solicitată prin cererea nr.***** din 22.01.2024 urma să fie furnizată integral de către Primăria s.Maramonovca,r-nul Drochia,dar nu de careva angajator al acesteia.
6. În circumstanțele date,reclamanții Țurcan Olesea,Țurcan Vadim consideră refuzul ca fiind neîntemeiat,iar prin acțiunile furnizorului de informații în cazul dat fiind admise încălcări a prevederilor legislației în vigoare exprimate prin încălcarea termenelor de furnizare a informației solicitate și refuzul neîntemeiat de a furniza informația.
7. În drept partea reclamantă își întemeiază acțiune pe prevederile art. 8, 19 din Declarația Universală a drepturilor Omului din *****.12.1948, art. ***** din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, art. 20, 34 din Constituția RM,

art. 5 alin.(2) lit.a), 6 alin. (1), 16, alin. (1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, art. 19 din Legea nr.768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local.

8. Solicită reclamanții Țurcan Olesea,Țurcan Vadim constatarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate prin cererea nr.***** din 22.01.2024.
9. În ședința de judecată participanții la proces nu s-au prezentat, fiind citați legal despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată, însă prin cererea depusă la data de 17 iunie ai 2024 , reclamanții Țurcan Olesea,Țurcan Vadim au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.34). Ținând cont de cele enunțate, instanța de judecată a dispus, în temeiul art.218 lit.d) al Codului administrativ, examinarea cauzei în lipsa participanților neprezenți.

Aprecierea instanței:

10. Studiind materialele cauzei, apreciind probele prezentate, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de cătreȚurcan Olesea,Țurcan Vadim împotriva Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei Vasile privind constatarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate, din următoarele considerente:
11. Conform art. 2 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.
12. Potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.
13. Activitatea administrativă, prin prisma art.5 Cod administrativ, reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.
14. Iar, conform art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.
15. În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

16. Conform art. 20 Cod Administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.
17. Conform art. 22 alin. (1) Cod Administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.
18. Conform art. 23 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acționează respectând principiul egalității şi nediscriminării. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.
19. Potrivit art. 36 Cod Administrativ, (1) Instanţa de judecată competentă să soluţioneze acţiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremaţiei dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui sînt considerate valori supreme şi sînt garantate de stat. (2) Instanţele de judecată competente aplică principiul supremaţiei dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului.
20. Conform art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.
21. Conform art. 195 Cod Administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepţia art. 169–171.
22. Conform art. 219 Cod Administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.
23. Potrivit art. 22 alin. (1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţii i-au fost lezate, ea poate contesta acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii la conducerea acestuia şi/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data cînd a aflat sau trebuia să afle despre încălcare.

24. Potrivit art. 23 din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă. Sesizarea instanţei de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informaţii sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informaţii a atacat anterior acţiunile furnizorului de informaţii pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informaţii şi/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.
25. În acest context instanța reține că Țurcan Olesea și Țurcan Vadim s-au adresat către Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei Vasile cu cerere, înregistrată sub nr.*****, solicitând:

1. eliberarea copiilor autentificate a tabelelor de pontaj a angajaților pe perioada anilor 2014-2024 (f.d.8).

26. Prin răspunsul cu nr. de ieșire ***** din 13.02.2024, Primăria s. Maramonovca, r-nul Drochia în persoana primarului Cubei Vasile a informat reclamanții Țurcan Olesea,Țurcan Vadim că,în conformitate cu art.1 al.1 lit.a),b) din Legea nr.148 din 09.06.2023 cu privire la accesul la informațiile de interes public,prezenta lege reglementează modalitatea de exercitare și apărare a dreptului de acces la informațiile de interes public ,obligațiile furnizorilor de informații în asigurarea accesului la informațiile de interes public,conform art.6 din Legea nr.148/2023,orice persoană fizică sau juridică are dreptul la accesul la informațiile de interes public,în formele și condițiile prevăzute de lege.Furnizorii de informații sunt obligați să asigure accesul la informațiile de interes public,în formele și condițiile prevăzute de lege.
27. Astfel,în vederea celor menționate,prezintă anexat Copiile autentificate a tabelelor de pontaj (evidiență a zilelor de lucru) a angajaților Primăriei s.Maramonova,r-nul Drochia pentru 2023.Ce ține de tabelele de pontaj pentru anii precedenți,vă puteți adresa personal la contabilul-șef al primăriei pentru a vă furniza careva informații concrete,deoarece anexarea tuturor copiilor tabelelor de pontaj pentru perioada solicitată de către reclamanți este imposibilă.(f.d.9).
28. *Articolul 4 din Legea accesului la informație Principiile politicii statului în domeniul accesului la informaţiile oficiale (1) Oricine, în condiţiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informaţiile oficiale. (2) Exercitarea drepturilor prevăzute în alineatul (1) al prezentului articol poate fi supusă unor restricţii pentru motive specifice, ce corespund principiilor dreptului internaţional, inclusiv pentru apărarea securităţii naţionale sau vieţii private a persoanei.*
29. *Articolul 5 din Legea accesului la informație Subiecţii prezentei legi (1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei. (2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt: a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume:*

Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească;

30. Articolul 6 *din Legea accesului la informație Informaţiile oficiale (1) În sensul prezentei legi, informaţii oficiale sînt considerate toate informaţiile aflate în posesia şi la dispoziţia furnizorilor de informaţii, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.*
31. *Articolul 7 din Legea accesului la informație Informaţiile oficiale cu accesibilitate limitată (1) Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor: a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal;*
32. *Articolul 12 din Legea accesului la informație Solicitarea accesului la informaţiile oficiale (1) Informaţiile oficiale vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în baza unei cereri scrise sau verbale (2) Cererea scrisă va conţine: a) detalii suficiente şi concludente pentru identificarea informaţiei solicitate (a unei părţi sau unor părţi ale acesteia); b) modalitatea acceptabilă de primire a informaţiei solicitate; c) date de identificare ale solicitantului.*
33. *Articolul 19 din Legea accesului la informație Refuzul accesului la informaţie (1) Refuzul de a furniza o informaţie, un document oficial va fi făcut în scris, indicîndu-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcîndu-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicaţiei oficiale), pe care se bazează refuzul, precum şi procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripţie. (2) Furnizorii de informaţii nu pot fi obligaţi să prezinte probe ale inexistenţei informaţiilor nedocumentate.*
34. La 18 martie 2024 reclamanții Țurcan Olesea,Țurcan Vadim au înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei Vasile privind constatarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate (f.d.4-5).
35. Analizând circumstanțele speţei în coraport cu normele legale precitate, instanţa de judecată, constată că reclamantul şi-a realizat dreptului său la acţiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acţiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate/de nerespectare a procedurii prealabile nu există. În astfel de circumstanţe, fiind respectată procedura şi termenul de depunere a acţiunii în contencios administrativ, instanţa judecătorească urmând să examineze fondul cauzei.
36. Referitor la fondul pretențiilor instanța reține că dreptul la informație este un drept fundamental, proclamat la art. 34 din Constituție, care stabilește că dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit.
37. Totodată, conform art. 53 alin. (1) Constituția R.M., persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

38. Potrivit art. 4 alin. (1) al Legii nr. 982 din 11.05.2000 cu privire la accesul la informații, oricine, în condiţiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informațiile oficiale.
39. Conform art. ***** al Legii menționate, (1) Persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. (2) Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii. (3) Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia dea-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.
40. Potrivit art. 11 alin. (1) lit. 1), 2) și 4) din Legea menționată, furnizorul de informaţii, în conformitate cu competenţele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă şi la timp a cetăţenilor asupra chestiunilor de interes public şi asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informaţie; 4) să respecte termenele de furnizare a informaţiei, prevăzute de lege.
41. În conformitate cu art. 16 al Legii menționate, (1) Informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie. (2) Termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor; b) sînt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea. (3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informaţiei şi despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.
42. Conform art.21 al Legii privind accesul la informaţie nr. 982 din 11.05.2000, (1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă. (3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la: c) încălcarea termenelor şi procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie; d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informaţiilor solicitate.
43. În această ordine de idei, instanța constată că, cererea de acces la informație a fost înregistrată la sediul Primăriei satului Maramonovca, r-ul Drochia, iar răspunsul pe marginea acesteia a fost expediat reclamanților prin intermediul poștei la 13.02.2024.
44. În acest context, instanța de judecată constată, că pîrîtul a încălcat termenul de 15 zile lucrătoare consacrat de lege.
45. Potrivit art. 15 alin. (3) din Legea privind accesul la informaţie nr. 982 din 11.05.2000, deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepţionarea şi conştientizarea acestora.
46. La fel, Codul administrativ la art. 96 alin. (1) stabilește că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

47. Potrivit art 97 alin.(3) din Codul Administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.
48. Conform art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
49. Astfel, afirmațiile pârâtului nu sunt susținute prin careva probe ce ar demonstra incontestabil, că autoritatea publică locală a respectat termenul în vederea comunicării răspunsului la solicitarea reclamanților, înregistrat în registrul de ieșire a primăriei .
50. Precum, nu s-a constatat nici volumul excepțional al activității de sesizare al pîrîtului care ar justifica întîrzierea de prezentare a unui răspuns explicit și argumentat în adresa reclamanților,fiind evident omis a termenul legal de acordare răspunsului de către autorități,în această parte acțiunea urmînd a fi admisă.
51. Cu referire la calitatea după conținut a răspunsului prezentat de către autorități,instanța de judecată constată deplina obiectivitate a lui,fiind unul în limite legale,restricțiile fiind condiționate de legiuitor,ele fiind cu referire la obiectul solicitărilor și subiectul furnizor de informații.
52. Dînd apreciere împrejurărilor de fapt în speță,instanța constată că,ținînd cont de conținutul cererii depuse de reclamanți în adresa furnizorului de informații,ultimul a asigurat informarea activă,corectă a reclamanților asupra chestiunilor de interes public,garantînd liberul acces la informație,calitatea restrînsă a răspunsului acordat fiind condiționat de volumul sporit al informației solicitate,respectiv un volum mare al răspunsului obligat a fi prezentat și nu reprezintă în sine o limitare de acces drept fiind direct indicată posibilitatea obținerii informației totale la persoana responsabilă angajată al pîrîtului (Primăria Maramonovca,r-nul Drochia-contabilul-șef),reprezentînd în sine modalitatea expusă de luare la cunoștință cu informația solicitată.
53. În concluzie, reieșind din cadrul legal precitat, raportat la materialele cauzei, instanța conchide că pretențiile reclamanților ce ţin de constatarea încălcării dreptului pretins sunt întemeiate şi urmează a fi admise parțial, cu constatarea încălcării termenelor de examinare a cererii nr.***** din data de 22.01.2024,prin care s-a solicitat eliberarea copiilor autentificate a tabelelor de pontaj a angajaților pe perioada anilor 2014-2024.
54. La fel, instanța nu a constatat probe care atestă volumul cheltuielilor suportate,pretinse a fi încasate din contul pîrîților ,acest capăt de acțiune urmînd a fi respins.
55. În conformitate cu art.art.224 Cod Administrativ, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Țurcan Olesea,Țurcan Vadim împotriva Primăriei s.Maramonovca,r-nul Drochia,Primar Cubei

Vasile privind constatarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației,obligarea furnizării informației solicitate.

Se constată încălcarea termenelor de examinare a cererii nr.***** din data de 22.01.2024,prin care s-a solicitat eliberarea copiilor autentificate a tabelelor de pontaj a angajaților pe perioada anilor 2014-2024.

În rest acțiunea de respins ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile,de la data pronunţării dispozitivului hotărîrei,prin intermediul judecătoriei Drochia,sediul Central.

Preşedintele şedinţei,judecător Rusu Ion